

Litteraturlista för LLYU80, Svenska som andraspråk för ämneslärare

Ingår i Lärarlyftet, 90 hp

Fastställd av styrelsen för sektion 1 vid Språk- och litteraturcentrum, den 30 maj 2023.

Relevanta styrdokument för undervisning i svenska som andraspråk i grundskola, gymnasieskola och vuxenutbildning ingår som obligatorisk litteratur i samtliga delkurser.

Termin 1

Delkurs 1, (6hp) Skolämnet svenska som andraspråk

- Axelsson, Monica & Magnusson, Ulrika. 2012. Forskning om flerspråkighet och kunskapsutveckling under skolåren. I: *Flerspråkighet – en forskningsöversikt*. Vetenskapsrådet 2012. I urval enligt lärarens anvisningar.
- Bijvoet, Ellen & Fraurud, Kari. 2013. Rinkebysvenska' och andra konstruktioner av språklig variation i dagens flerspråkiga Sverige. I: Hyltenstam, Kenneth och Lindberg, Inger (red.) *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur.
- Ekberg, Lena. 2013. Flerspråkigheten och språkpolitiken – svenskan, engelskan och alla andra språk. I: M. Axelsson, M. Carlson, Q. Franker & K. Sandwall (eds), *Profession, politik och passion. Inger Lindberg som andraspråksforskare – en vänbok*. Göteborg: WEGA Tryckeriet. 121–139.
- Hedman, C., & Magnusson, U. 2020. Student ambivalence toward second language education in three Swedish upper secondary schools. *Linguistics and Education*, 55, 100767.
- Hyltenstam, Kenneth & Tommaso M. Milani. 2012. Flerspråkighetens sociopolitiska och sociokulturella ramar. I: *Flerspråkighet – en forskningsöversikt*. Vetenskapsrådet 2012. I urval enligt lärarens anvisningar.
- Lagerholm, Per. 2016. *Språknormer och språkvärdering*. Lund: Studentlitteratur. I urval enligt lärarens anvisningar.
- Lindberg, Inger & Karin Sandwall. 2012. Samhälls- och undervisningsperspektiv på svenska som andraspråk för vuxna invandrare. I: *Flerspråkighet – en forskningsöversikt*. Vetenskapsrådet 2012. I urval enligt lärarens anvisningar.
- Milani, Tommaso M. 2013. Språkideologiska debatter i Sverige. I: Hyltenstam, Kenneth och Lindberg, Inger (red.) *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur.
- Språklag* (2009:600). Kulturdepartementet. Hämtas på: www.regeringen.se
- Språkrådet. 2010. Språkrådets uttolkning av språklagen. Länk tillhandahålls av läraren.

Stroud, Christopher. 2013. Halvspråkighet och rinkebysvenska som språkideologiska begrepp. I: Hyltenstam, Kenneth och Lindberg, Inger (red.) *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur.

Svenska språknämnden. 2003. *Sveriges officiella minoritetsspråk: finska, meänkieli, samiska, romani, jiddisch och teckenspråk: en kort presentation*.

Delkurs 2 (6 hp) Flerspråkighet: Samhälle och identitet

Flyman Mattsson, Anna. 2017. *Svenska som andraspråk på språkvetenskaplig grund*. Lund: Studentlitteratur. I urval enligt lärarens anvisningar.

Bunar, Nihad. 2010. *Nyanlända och lärande – en forskningsöversikt om nyanlända elever i den svenska skolan*. Vetenskapsrådet. <https://publikationer.vr.se/produkt/nyanlanda-och-larande/>. I urval enligt lärarens anvisningar.

Börestam, Ulla & Huss, Leena. 2001. *Språkliga möten. Tvåspråkighet och kontaktlingvistik*. Lund: Studentlitteratur.

Hedman, C., & Magnusson, U. 2018. Lika eller lika möjligheter? Diskurser om skolämnet svenska som andraspråk inom det akademiska fältet i Sverige. *Acta Didactica Norge*, 12(1), Art-7.

Norrby, Catrin & Gisela Håkansson. 2015. *Introduktion till sociolingvistik*. Lund: Studentlitteratur.

Park, Hyeon-Sook. 2013. Kodväxling som grammatiskt fenomen – exemplet svenska-koreanska. I Hyltenstam, Kenneth & Inger Lindberg (red.), *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur, sid. 281–312.

Otterup, Tore & Kästen Ebeling, Gilda. 2018. En god fortsättning: nyanländas fortsatta väg i skola och samhälle. Upplaga 1 Lund: Studentlitteratur I urval enligt lärarens anvisningar.

Paulsruud, Bethanne, Rosén, Jenny, Straszer, Boglárka & Wedin, Åsa (red.). 2017. *New perspectives on translanguaging and education*. Multilingual Matters. I urval enligt lärarens anvisningar.

Delkurs 3, (3 hp) Att läsa och skriva akademiska texter

Blomström, Vendela & Wennerberg, Jeanna. 2015. *Akademiskt läsande och skrivande*. Lund: Studentlitteratur. I urval enligt lärarens anvisningar.

Språkriktighetsboken. 2011 (eller annan utgåva). Utarbetad av Svenska språknämnden. Stockholm: Norstedts Akademiska förlag.

Svenska skrivregler utgivna av Svenska språknämnden. 2017. Stockholm: Liber.

Därutöver tillkommer 1–2 vetenskapliga artiklar som väljs i samråd mellan kursdeltagare och lärare.

Termin 2:

Delkurs 4, (9 hp) Svenska språket i ett andraspråksperspektiv

Ekerot, Lars-Johan. 2011. *Ordföljd, tempus, bestämdhet. Föreläsningar om svenska som andraspråk*. Malmö: Gleerups Förlag. I urval enligt lärarens anvisningar.

- Enström, Ingegerd. 2016. *Ordens värld. Svenska ord - struktur och inläring*. Stockholm: Hallgren & Fallgren. I urval enligt lärares anvisningar.
- Håkansson, Gisela. 2013. Utveckling och variation – en tillämpning av processbarhetsteorin på svenskt inlärarespråk. I: Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red.) *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur..
- Josefsson, Gunlög. 2010. *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare*. Lund: Studentlitteratur.
- Källström, Roger. 2012. *Svenska i kontrast. Tvärspråkliga perspektiv på svensk grammatik*. Lund: Studentlitteratur.
- Prentice, Julia & Sköldberg, Emma. 2013. Flerordsenheter – ur ett andraspråksperspektiv. I: Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red.) *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur.

Referenslitteratur / Rekommenderad bredvidläsning

- Josefsson, Gunlög. 2009. *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare. Övningsbok*. Lund: Studentlitteratur.
- Lundin, Katarina. 2013. *Tala om språk. Grammatik för lärarstuderande*. Lund: Studentlitteratur
- Lundin, Katarina. 2014. *Tala mera om språk. Textgenomlysning med grammatiska redskap*. Lund: Studentlitteratur.

Delkurs 5, (6 hp) Skriftlig språkfärdighet för sva-läraren

- Dysthe, Olga, Hertzberg, Frøydis, Løkenstgard Hoel, Torlaug. 2011. *Skriva för att lära – skrivande i högre utbildning*. Andra upplagan. Lund: Studentlitteratur.
- Språkriktighetsboken*. 2005. Utarbetad av Svenska språknämnden. NE Nationalencyklopedin. I urval enligt lärares anvisningar.
- Svenska skrivregler*. 2017. Ola Karlsson (red.), Språkrådet. [4 uppl.] Stockholm: Liber.
- Wallgren Hemlin, Barbro. 2001, *Overall på! Om viktning av argument*. I: Retorikmagasinet, 12, s. 20–25. ISSN 1403-9052.
- Tillkommer material som delas ut under kursens gång.

Termin 3:

Delkurs 6, (6 hp) Andraspråksinläring hos skolungdomar och vuxna

- Abrahamsson, Niclas. 2009. *Andraspråksinläring*. Lund: Studentlitteratur.
- Axelsson, Monica. 2013. Flerspråkighet och lärande. I Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.) *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur, sid. 547–578.
- Flyman Mattsson, Anna. 2017. *Svenska som andraspråk på språkvetenskaplig grund*. Lund: Studentlitteratur. I urval enligt lärares anvisningar.
- Norrby, Catrin & Gisela Håkansson. 2007. *Språkinläring och språkanvändning. Svenska som andraspråk i och utanför Sverige*. Lund: Studentlitteratur.

Rosén, Jenny & Wedin, Åsa. 2015. *Klassrumsinteraktion och flerspråkighet – ett kritiskt perspektiv*. Stockholm: Liber.

Delkurs 7, (6 hp) Språkundervisning för nyanlända elever

Gibbons, Pauline. 2013. *Lyft språket, lyft tänkandet. Språk och lärande*. Tredje upplagan. Lund: Studentlitteratur.

Otterup, Tore & Kästen Ebeling, Gilda. 2018. *En god fortsättning: nyanländas fortsatta väg i skola och samhälle*. Upplaga 1 Lund: Studentlitteratur. I urval enligt lärarens anvisningar.

Long, Michael & Doughty, Catherine (red.). 2009. *The Handbook of Language Teaching*. Chichester: Wiley-Blackwell. I urval enligt lärarens anvisningar.

Polias, John; Lindberg, Inger & Rehman, Karin. 2017. *Stöttning på olika nivåer*. Ingår i modulen ”Nyanländas språkutveckling”, tillgänglig på Skolverkets lärportal.

Rydell, Maria. 2017. *Det talade språkets roll*. Ingår i modulen ”Nyanländas språkutveckling”, tillgänglig på Skolverkets lärportal.

Delkurs 8, (3 hp) Digitala perspektiv i sva-undervisningen

Basaran, Hülya. 2016. *Digitala verktyg och andraspråksutveckling hos vuxna*. Skolverket. Länk tillhandahålls av läraren.

Hur påverkas vårt språk i en digitaliserad värld? (Del 1 och 2, november 2017)
[radioprogram] Sveriges radio, P1. Tillgängliga via Sveriges radios hemsida.

Jonson, Ulrika & Wallin, Annika. 2019. *Digitala verktyg för att läsa och skriva*. Ingår i modulen ”Digital kompetens i vuxenutbildningen”, tillgänglig på Skolverkets lärportal.

Monsén, F. 2017. *Flerspråkighet som resurs och digital kompetens*, Skolverket. Länk tillhandahålls av läraren.

Tallvid, Martin. 2019. *Utbildning i ett digitaliserat samhälle*. Ingår i modulen ”Digital kompetens i vuxenutbildningen”, tillgänglig på Skolverkets lärportal.

White, D. S., & Le Cornu, A. 2011. Visitors and Residents: A new typology for online engagement. *First Monday*, 16(9).

En av följande texter beroende på vald uppgift:

Skolverket. 2017. *Få syn på digitaliseringen i vuxenutbildningen. Ett kommentarmaterial för komvux och särsvux på gymnasial nivå*. Stockholm: Skolverket.

Skolverket. 2017. *Få syn på digitaliseringen på grundskolenivå. Ett kommentarmaterial till läroplanerna för förskoleklass, fritidshem och grundskoleutbildning*. Stockholm: Skolverket.

Skolverket. 2017. *Få syn på digitaliseringen på gymnasial nivå. Ett kommentarmaterial för gymnasieskolan, gymnasiesärskolan samt komvux och särsvux på gymnasial nivå*. Stockholm: Skolverket.

Termin 4:

Delkurs 9, (6 hp) Elevers läs- och skrivinlärning

- Bråten, Ivar. 2008. *Läsförståelse i teori och praktik*. Lund: Studentlitteratur.
- Franker, Qarin. 2013. *Att utveckla litteracitet i vuxen ålder – alfabetisering i en tvåspråkig kontext*. I: Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red.) Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur.
- Gibbons, Pauline. 2013. *Lyft språket, lyft tänkandet. Språk och lärande*. Tredje upplagan. Lund: Studentlitteratur.
- Johansson, Britt & Sandell Ring, Anniqa. 2015. *Låt språket bära. Genrepedagogik i praktiken*. Fjärde uppl. Stockholm: Hallgren & Fallgren.
- Lundberg, Ingvar & Reichenberg, Monica. 2004. *Vad är lättläst?* Specialpedagogiska Skolmyndigheten. Länk tillhandahålls av läraren.
- Mörling, Margareta. 2007. *Att undervisa analfabeter*. Stockholm: Natur och Kultur.
- Salameh, Eva-Kristina (red.) 2012. *Flerspråkighet i skolan*. Stockholm: Natur & Kultur. I urval enligt lärarens anvisningar.
- Wedin, Åsa. 2010. *Vägar till svenskt skriftspråk för vuxna andraspråksinlärare*. Lund: Studentlitteratur.
- Wedin, Åsa & Hedman Christina (red.) 2013. *Flerspråkighet, litteracitet och multimodalitet*. Lund: Studentlitteratur. I urval enligt lärarens anvisningar.

Delkurs 10, (3 hp) Ordinlärning i ett didaktiskt perspektiv

- Enström, Ingegerd. 2016 eller senare upplaga. *Ordens värld. Svenska ord – struktur och inlärning*. Andra upplagan. Uppsala: Hallgren & Fallgren. I urval enligt lärarens anvisningar.
- Enström, Ingegerd 2013. Ordförråd och ordinlärning med särskild fokus på avancerade inlärare. I Hyltenstam, Kenneth & Inger Lindberg (eds.), *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur.
- Nation, Paul & Chung, Teresa. 2009. Teaching and Testing Vocabulary. I Long, Michael & Doughty, Catherine *The Handbook of Language Teaching*. Chichester: Wiley-Blackwell.

Delkurs 11, (7,5 hp) Elevers skriftliga produktion: Analys och respons

- Gibbons, Pauline. 2016. *Stark språket, stark lärandet. Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt* för och med andraspråkselever i klassrummet. Uppsala: Hallgren och Fallgren. I urval enligt lärarens anvisningar.
- Holmberg, Per. 2010. *Text, språk och lärande. Introduktion till genrepedagogik*. I: M. Olofsson (red.), Symposium 2009. Genrer och funktionellt språk i teori och praktik. S. 13–27. (15 s.) Länk tillhandahålls av läraren.
- Hoel, Torlaug Løkensgard. 2001. *Skriva och samtala: lärande genom responsgrupper*. Lund: Studentlitteratur. I urval enligt lärarens anvisningar.
- Nordenfors, Mikael. 2017. *Elevernas texter: redskap för textanalys, textsamtal och bedömning*. Lund: Studentlitteratur.
- Wirdenäs, Karolina. 2013. *Att hjälpa eller stjälpa?* I: Språk och stil 23. S. 59–84.

Termin 5:

Delkurs 12, (7,5 hp) Uttalsundervisning i teori och praktik

- Abrahamsson, Niclas. 2013. Fonologiska aspekter på andraspråksinläring och svenska som andraspråk. Ingår i: Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.) *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur. (s. 85–121).
- Bruce, Gösta. 2010. *Vår fonetiska geografi*. Lund: Studentlitteratur. I urval enligt lärarens anvisningar.
- Boyd, Sally & Gunlög Bredänge. 2013. Attityder till brytning – exemplet utländska lärare i svenska skolor. Ingår i Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.) *Svenska som andraspråk: i forskning, undervisning och samhälle*. Studentlitteratur, Lund. 437–459.
- Derwing, Tracey M. & Munro, Murray J. 2015. *Pronunciation fundamentals: evidence-based perspectives for L2 teaching and research*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company. I urval enligt lärarens anvisningar.
- Linjer Fridfors, Liv. 2018. *Uttalsundervisning i praktiken*. Ingår i modulen ”Nyanländas språkutveckling”, fritt tillgänglig på Skolverkets lärportal.
- Thorén, Bosse. 2016. Kärnan i uttalsundervisning: Vad bör lärare prioritera? Ingår i: Björn Kindenberg (red.) *Flerspråkighet som resurs: symposium 2015*. Stockholm: Liber.
- Thorén, Bosse. 2016. *Svensk fonetik för andraspråksundervisningen*. Andra upplagan. Umeå: Bosse Thorén

Referenslitteratur

- Zetterholm, Elisabeth & Tronnier, Mechtild. 2017. *Perspektiv på svenskt uttal: fonologi, brytning och didaktik*. Lund: Studentlitteratur. I urval enligt lärarens anvisningar.

Delkurs 13 (7,5 hp) Betygssättning och bedömning

- Abrahamsson, Tua & Bergman, Pirkko (red.). 2005. Tankarna springer före – att bedöma ett andraspråk i utveckling. Stockholm: Stockholms universitets förlag. I urval enligt lärarens anvisningar.
- Bygga svenska för årskurs 7-9 och gymnasieskolans introduktionsprogram*. 2017. Stockholm: Skolverket. https://bp.skolverket.se/web/bs_nya_7-9/material
- Flyman Mattsson, Anna & Gisela Håkansson. 2010. *Bedömning av svenska som andraspråk. En analysmodell baserad på grammatiska utvecklingsstadier*. Lund: Studentlitteratur.
- Gemensam europeisk referensram för språk: lärande, undervisning och bedömning*. Skolverket. 2007. Länk tillhandahålls av läraren. I urval enligt lärarens anvisningar.
- Olofsson, Mikael & Lena Sjöqvist. 2013. Bedömning i svenska som andraspråk. I: Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle. Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.) Lund: Studentlitteratur. 685–724.
- Skolverket. 2011. *Kunskapsbedömning i skolan – praxis, begrepp, problem och möjligheter*. Stockholm: Skolverket. I urval enligt lärarens anvisningar.

Därutöver tillkommer material för kartläggning som ligger öppet tillgängligt på Bedömningsportalen.

Delkurs 14, (15 hp) Didaktiska perspektiv på litteraturen och andraspråksläsaren

Andersson, Peter m fl. (red.) 2014. *Mångfaldens möjligheter. Litteratur- och språkdidaktik i Norden*. Göteborg: Göteborgs universitet. Länk tillhandahålls av läraren.

Boglund, Ann & Olofsson, Mikael. 2017. *Nyanlända elever och skönlitteratur*. Ingår i modulen "Nyanländas språkutveckling", tillgänglig på Skolverkets lärportal.

Bringéus, E. 2011. *När känslorna får styra. Om litteraturläsning i en mångkulturell gymnasieklass*. Licensiatavhandling. Malmö: Malmö högskola. I urval enligt lärarens anvisningar.

Economou, Catarina. 2013. Reading fiction in a Second-Language Classroom. I: *Education Inquiry* Vol.6, no 1.

Holmberg, Claes-Göran & Ohlsson, Anders. 2012. *Epikanalys. En introduktion*. Lund: Studentlitteratur. I urval enligt lärarens anvisningar.

Jönsson, Maria & Öhman, Anders (red.) 2015. *Litteratur och läsning. Litteraturredaktikens nya möjligheter*. Lund: Studentlitteratur. I urval enligt lärarens anvisningar.

Landmark, Dan & Wiklund, Ingrid. 2012. *Litteraturen, språket, världen. Andraspråksperspektiv på litteraturundervisning*. Lund: Studentlitteratur.

Molloy, Gunilla. 2011. *Selma Lagerlöf i mångfaldens klassrum*. Lund: Studentlitteratur. I urval enligt lärarens anvisningar.

Skönlitteratur väljs i samråd med delkursens lärare (ca 500 s.).